

ZPRÁVA O ČINNOSTI MĚSTSKÉHO MUZEA NOVÁ PAKA V ROCE 2010

čj. 9-1.14/11 ze 7. ledna 2011

Obsah

1. Základní údaje o organizaci
2. Péče o sbírkový fond
  - 2.1 Akvizice, sbírkotvorná činnost
  - 2.2 Evidence
  - 2.3 Ochrana sbírek
3. Aktivity pro veřejnost
  - 3.1 Výstavy, kulturně-výchovné akce, přednášky, návštěvnost muzea
  - 3.2 Badatelna, knihovna
  - 3.3 Expozice
  - 3.4 Turistické informační centrum Novopacko
4. Vědecko-výzkumná činnost
  - 4.1 Publikační činnost
5. Personální záležitosti
6. Hospodaření muzea

Městské muzeum Nová Paka

1. Základní údaje o organizaci

Název:	Městské muzeum Nová Paka
Adresa:	Suchardova 283, 509 01 Nová Paka
Kontaktní údaje:	www.muzeum.cz e-mail: novapaka@muzeum.cz ; klenotnice@muzeum.cz
Právní forma:	příspěvková organizace s právní subjektivitou
IČO:	00371033
Bankovní spojení:	Česká spořitelna, a. s., číslo účtu 116 019 2309 / 0800
Zřizovatel organizace:	Město Nová Paka

Městské muzeum Nová Paka je příspěvkovou organizací Města Nová Paka, která v souladu se zákonem č. 483/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb., působí jako instituce, která získává, shromažďuje, trvale uchovává, spravuje, odborně zpracovává a zpřístupňuje jí vytvořené sbírky přírodních a lidských výtvarů pro vědecké a studijní účely. Tyto sbírky hmotného i duchovního kulturního dědictví slouží coby muzeem poskytované veřejné služby k naplňování výchovných, vzdělávacích a informačních potřeb veřejnosti. Sbírkou Městského muzea Nová Paka lze rozdělit na dvě základní části, podsbírky věd přírodních (paleontologie, geologie) a humanitních (archivní fondy a sbírky včetně fotografií, sbírky výtvarného umění, uměleckého řemesla a užitého umění, umělecko-průmyslové práce, historie, militárií, etnologie, pomocných věd historických – numismatiky, faleristiky a epigrafiky, knihovních fondů – starých a regionálních tisků, odborné knihovny). Pracovníci odborného oddělení muzea se podílejí na sbírkotvorné činnosti, na vědeckých a publikačních aktivitách, ale ve spolupráci s provozními zaměstnanci také na akcích pro veřejnost.

2. Péče o sbírkový fond

Městské muzeum Nová Paka spravovalo k 31. 12. 2009 celkem 23 563 sbírkových předmětů s přiřazenými evidenčními čísly (6 081 v přírodovědné a 17 482 v historické podsbírce), přihlášených od roku 2002 do Centrální evidence sbírek Ministerstva kultury České republiky (CES). Depozitáře především humanitních sbírek jsou umístěny jednak v budově bývalé obecní školy ve Štikově čp. 58, jednak v objektu kanceláří muzea v Suchardově ulici čp. 283. Přírodovědné sbírky jsou shromážděny v Klenotnici drahých kamenů (F. F. Procházky čp. 70), kde se také nacházejí oborové expozice. V tzv. Suchardově domě (Suchardova ulice čp. 68) jsou expozice vlastivědná a výstavní sál.

2.1 Akvizice, sbírkotvorná činnost

V roce 2010 bylo přihlášeno dalších 146 přírůstkových čísel (109 z oblasti humanitních věd, přičemž se jednalo celkem o 406 předmětů, a 37 z přírodních), které byly v drtivé většině pořízeny vlastním sběrem nebo darem od příznivců muzea. Významně obohaceny tak byly třeba sbírky faleristiky (např. jednostranná plaketa od akademického sochaře Jiřího Dostála, resp. kolekce medailí z produkce Josefa Víta), numismatiky či geologie (brusy na drahé kameny a skelnou kompozici od Jiřího Ouhrabky nebo krápníky od Petra Machka).

Městské muzeum Nová Paka

Nákupní komise rozhodovala per rollam o úplatném nabytí části sbírky minerálů (17 kusů) z regionálních lokalit (Studenec, Poniklá) Mgr. Jiřího Slámy z Hradce Králové, přičemž požadovanou částku 11 700 Kč se podařilo shromáždit díky příspěvku Kulturního výboru novopackého zastupitelstva (čj. 176-6.27/10).

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Městského muzea Nová Paka byl nově ustanoven v prosinci 2010 (stanovy pod čj. 178-6.24/10) v následujícím složení: Mgr. Pavel Jakubec (Státní okresní archiv Semily), předseda, a dále členové Mgr. Bohuslav Benč (odbor školství a kultury Města Nová Paka), Mgr. Hana Macháčková (Regionální muzeum a galerie Jičín), Petra Plecháčová (Městské muzeum Nová Paka) a RNDr. Tomáš Řídkošil (Muzeum Českého ráje Turnov).

2.2 Evidence sbírek

Věc movitá či nemovitá, kterou se muzeum rozhodlo zařadit do sbírkového fondu, je bezodkladně zapisována do sbírkové evidence (chronologická evidence sbírkových předmětů), vedené v jedné přírůstkové knize v programu BACH. Správce sbírek přiděluje jednotlivým kurátorům přírůstkové číslo v běžném roce (např. ve formě 1/2011) s tím, že na jeho konci (v prosinci) vytiskne seznam přírůstkových karet v kalendářním roce a současně zálohuje přírůstkovou knihu na další media (CD-ROM, externí disk).

Návrh na zařazení bezúplatně nabytých předmětů do sbírky a podsbírkou provádějí kurátoři sbírek a schvaluje jej ředitel muzea. O zapsání předmětu získaného za úplatu rozhoduje na základě vyjádření Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost ředitel muzea. Evidenční záznam provádí správce sbírek, který zároveň vyřizuje žádost o provedení změny v CES.

Městské muzeum Nová Paka vlastní třináct oborových souborů sbírkových předmětů, postupně vyčleňovaných z původní de facto chronologické evidence, vedené ve dvou základních sbírkách – historické a přírodovědné. V této podobě je také dosud přihlášená v CES. Sbírkou muzea jsou na základě vydaného *Režimu zacházení se sbírkou a sbírkovými předměty* (čj. 110-1.12/10) nově tříděny do níže uvedených souborů (tabulka č. 1). Dalším zpracováním a odborným posouzením sbírkových předmětů jsou pověřeni kurátoři sbírek muzea, kteří při této činnosti vycházejí z metodických postupů příslušného oboru. Záznamy systematické evidence jsou vedeny na zvláštních katalogizačních listech, tištěných ze zálohované databáze počítače nejméně jednou ročně. Pro každou část sbírky jsou záznamy systematické evidence vedeny zvlášť a evidenční čísla tvoří souvislou řadu, přičemž přírůstkové číslo se samozřejmě nemění. Doplnující záznamy ke sbírkovému předmětu, pomáhající jeho identifikaci, případně tezaurující daný předmět, jsou kurátory prováděny průběžně v rámci jejich odborné činnosti.

Správce sbírek ve spolupráci se správcem přírodovědných sbírek a jednotlivými kurátory vyhotovuje žádost o aktualizaci v CES v Ministerstvem kultury České republiky požadovaných termínech tak, aby muzeum bylo schopno dostát zákonem č. 122/2000 Sb. stanovenému zajišťování standardizovaných veřejných služeb.

Vydáním *Režimu zacházení se sbírkou a sbírkovými předměty* bylo vytvořeno také odborné oddělení Městského muzea Nová Paka, které bude nadále pracovat v následujícím složení:

správce sbírek	Mgr. Robert R. Novotný;
správce přírodovědných sbírek	Mgr. Václav Mencl;
kurátoři sbírek	Petra Plecháčová, Jiří Čejka, Mgr. Václav Mencl, Mgr. Robert R. Novotný.

Městské muzeum Nová Paka

Tabulka č. 1: Členění sbírky Městského muzea Nová Paka

Členění sbírky Městského muzea Nová Paka (kurátor)	Signatura a krátká charakteristika
archiválie (Novotný; Čejka – A-F, A-AV)	A-Y (archivní fondy a sbírky); A-OF (osobní fondy); A-F (sbírka fotografií); A-FP (sbírka pohlednic); A-AV (sbírka audiovizuálních záznamů); A-HD (sbírka historické dokumentace); A-SD (sbírka soudobé dokumentace); A-Hud (sbírka hudebnin); R (sbírka rukopisů)
umění (Novotný)	U (sbírka výtvarného umění)
umělecké řemeslo a užité umění (Plecháčová)	UR (sbírka uměleckého řemesla a užitého umění)
umělecko-průmyslová práce (Čejka)	UP (sbírka umělecko-průmyslové práce, nástrojů a náradí)
historie (Novotný)	H (sbírka historie)
militária (Novotný)	HM (sbírka chladných a palných zbraní)
knihovna (Novotný; Čejka – KR)	ST (sbírka starých tisků); KR (knihovna regionálních tisků); K (odborná knihovna)
numismatika (Novotný)	Nm (mince); Nn (nálezy); Np (papírová platidla); Nz (známky)
faleristika (Novotný)	Fř (řády a vyznamenání); Fm (medaile); Fp (plakety); Fd (udílecí diplomy); Fo (odznaky)
epigrafika (Novotný)	Ep (sbírka epigrafiky)
etnologie (Plecháčová)	E (sbírka etnologie)
paleontologie (Mencl)	Pp
geologie (Mencl)	Pg

V průběhu roku bylo v rámci periodické inventarizace revidováno celkem 3 325 evidenčních čísel sbírkových předmětů, z toho 2 587 z bývalé historické (nově zejména numismatika) a 738 z přírodovědné podsbírk.

2.3 Ochrana sbírek

Sbírky muzea jsou uloženy v neklimatizovaných depozitářích (u čp. 68 a 70 i v expozicích) v budovách čp. 68 a 283 v Suchardově ulici, v čp. 70 v ulici F. F. Procházky a zejména v čp. 58 ve Štikově. Všechny depozitáře jsou zabezpečeny klasickým způsobem, tj. bezpečnostními zámky a mřížemi. V objektech čp. 58, 68 a 70 je nainstalovaný elektronický zabezpečovací systém (EZS), svedený na pult centrální ochrany firmy Vidocq s. r. o., Milheimova 809, Pardubice, která na základě uzavřené smlouvy střeží objekty v denních i nočních hodinách. Všechny objekty muzea jsou postaveny z nehořlavých materiálů, budova čp. 70 je jako jediná vybavena elektrickou požární signalizací (EPS).

Depozitáře ve Štikově čp. 58 jsou umístěny v bývalé obecní škole, stavbě z roku 1909. Z hlediska ochrany sbírkových předmětů (mj. podsbírk historická, militária, uměleckého

Městské muzeum Nová Paka

řemesla nebo etnologie) před vloupáním je budova kromě mechanických zábran také napojena na EZS. Místnosti jsou zastíněny a pouze temperovány (elektrická akumulční kamna), resp. větrány. V letech 2008 – 2010 kolísala relativní vlhkost v rozmezí 24 % – 68 %, teplota potom 7°C – 35°C.

Depozitáře a vlastivědná expozice se nacházejí v tzv. Suchardově domě čp. 68, resp. v bývalém ateliéru, dnes kancelářích muzea čp. 283, postavených v roce 1896. Dlouhodobě vystaveny jsou sbírkové předměty především ze souborů historického, umění, etnologie, uměleckého řemesla a umělecko-průmyslové práce, v depozitářích jsou uloženy podsbírký archiválií, knihovny, numismatiky, faleristiky, epigrafiky či umění. Budova je vedle instalovaných mechanických zábran opět napojena na EZS, místnosti jsou zastíněny a pouze temperovány (centrální vytápění z plynového kotle, resp. elektrická akumulční kamna). Relativní vlhkost se ve druhém pololetí roku 2010, odkdy jsou hodnoty v těchto prostorách sledovány, pohybovala mezi 20 % a 63 %, resp. v čp. 283 mezi 30 % a 69 %, teplota v rozsahu 9°C až 27°C (v čp. 283 14°C – 29°C).

Konečně přírodovědné expozice (geologického vývoje, drahých kamenů) a depozitáře jsou v budově Klenotnice drahých kamenů čp. 70, účelové novostavbě z roku 1996. Kromě podsbírek paleontologie a geologie jsou tu prezentovány v jedné z expozic i archiválie a umělecké řemeslo (spiritismus). Budova je napojena na EZS a EPS, expozice sledovány průmyslovou kamerou. Místnosti jsou pouze temperovány (centrální vytápění z plynového kotle), přičemž hodnoty relativní vlhkosti, naměřené opět až ve druhé polovině roku 2010, kolísaly v rozmezí 26 % – 68 %, teploty 14°C – 32°C.

V listopadu 2010 jsme v souvislosti s realizací programu *Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví* požádali Ministerstvo kultury České republiky o poskytnutí dotace v rámci části ISO D (preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí) pro rok 2011 na pořízení tří kusů mobilních odvlhčovačů pro depozitáře a expozice našeho muzea.

3. Aktivity pro veřejnost

Městské muzeum Nová Paka nabízelo veřejnosti k 31. 12. 2010 vedle vlastních výstavních prostor v přízemí Suchardova domu v obou objektech na rozloze 870 m² celkem čtyři expozice, v nichž je prezentována část spravovaných přírodovědných a historických sbírek.

Na první pololetí roku 2011 je plánována realizace úvodní etapy Operačního programu přeshraniční spolupráce 2007 – 2013 Česká republika – Polská republika, konkrétně projektu *Putování severovýchodními Čechami a Dolním Slezskem bez hranic*, v jejímž rámci dojde ke stavebním úpravám zejména v přízemí Klenotnice drahých kamenů. Díky vestavěnému výtahu získáme bezbariérový přístup do všech veřejnosti přístupných prostor budovy, vedle inovované vstupní části, jejíž součástí bude i nadále Turistické informační centrum Novopacko, dojde také k rozšíření přírodovědných expozic.

3.1 Výstavy, kulturně-výchovné akce, přednášky, návštěvnost muzea

Během sezóny 2010 mohla veřejnost v našem muzeu navštívit celkem osm výstav (šest ve výstavním sále Suchardova domu, dvě v Klenotnici drahých kamenů).

Výstavní sál Suchardova domu

Městské muzeum Nová Paka

1. *90 let novopackého skautingu* (1. 4. – 9. 5. 2010)

Autoři: Petra Plecháčová, Jiří Čejka, Junák – svaz skautů a skautek ČR, středisko SOPKA Nová Paka

2. *Bibliofilie a grafika* (15. 5. – 13. 6. 2010)

Autoři: Petra Plecháčová, Jiří Čejka, Spolek českých bibliofilů, Petr Kábrt

3. *Fotografie z Novopacka. Zdeněk Čejka 1910 – 1999* (15. 5. – 31. 10. 2010)

– tzv. malý výstavní sál

Autor: Jiří Čejka

4. *Dřevěné hračky a loutky* (18. 6. – 12. 9. 2010)

Autoři: Petra Plecháčová, Jiří Čejka

5. *Jiří Dostál. Obrazy, kresby, medaile* (17. 9. – 31. 10. 2010)

Autoři: Jiří Čejka, Jiří Dostál

6. *Betlémy z Novopacka a novoročenky ze sbírky Petra Kábrta* (26. 11. – 19. 12. 2010)

Autoři: Petra Plecháčová, Jiří Čejka, Petr Kábrt

Klenotnice drahých kamenů

1. *Planeta Země – mocná a zranitelná* (1. 6. – 31. 8. 2010)

Autoři: RNDr. Tomáš Řídkošil, Mgr. Václav Mencl

- výstava začleněna do akce „Týden evropských geoparků 22. 5. – 6. 6. 2010“

2. *Zkamenělá dřeva pod drobnohledem* (14. 9. – 19. 12. 2010)

Autoři: MUDr. Bořek Zasadil, Jiří Bouda, RNDr. Tomáš Řídkošil, Mgr. Václav Mencl

Muzeum se také podílelo na několika **kulturně-výchovných akcích**, resp. se jeho pracovníci prezentovali **přednáškami** pro odbornou i laickou veřejnost.

1. Přednáška *Sopečná činnost na území Geoparku Český ráj* (27. 5. 2010)

Akce v Klenotnici drahých kamenů v rámci „Týdne evropských geoparků 22. 5. – 6. 6. 2010“. Přednášel náš přední vulkanolog RNDr. Vladislav Rapprich, Ph.D. z České geologické služby Praha. Zabezpečení V. Mencl a R. R. Novotný.

2. Tři *exkurze s odborným výkladem* do paleozoika pražské pánve, mezozoika a kvartéru okolí Prahy pro Českou zemědělskou univerzitu Praha (květen, říjen 2010)

Exkurze vedl V. Mencl.

3. Pět *exkurzí pro školní mládež* po geologických a paleontologických lokalitách okolí Nové Paky (květen – červen 2010)

Exkurze vedl V. Mencl.

4. Přednáška *Hrad Kumburk ve světle archeologických výzkumů* (1. 6. 2010)

Akce v aule Gymnázia a SOŠPG Nová Paka v rámci „Týdne evropských geoparků 22. 5. – 6. 6. 2010“. Přednášel archeolog Muzea Českého ráje v Turnově PhDr. Jan Prostředník, Ph.D. Zabezpečení R. R. Novotný.

Městské muzeum Nová Paka

5. Slavnostní křest tří nových publikací z *ediční řady Novopacko* (1. 6. 2010)

Ve spolupráci s Městem Nová Paka proběhl v Klenotnici drahých kamenů křest tří publikací – *Zkameněliny Novopacka*, *Hrad Kumburk* a *Hrad a městyš Pecka* – v rámci „Týdne evropských geoparků 22. 5. – 6. 6. 2010“. Zabezpečení P. Plecháčová, M. Stránská, J. Čejka, V. Mencl a R. R. Novotný.

6. Přednáška *Geologický vývoj Krkonoš* (červen 2010)

Odborná přednáška pro KRNAP. Zabezpečení V. Mencl.

7. Školení geoprůvodců v Dolánkách u Turnova (25. – 27. 6. 2010)

Ve spolupráci s Geoparkem Český ráj. Přednášel mj. R. R. Novotný (historické vědy). Zabezpečení R. R. Novotný a V. Mencl.

8. *Dětské tábory Kamenářská dílna a Cesta do pravěku* s přednáškami, exkurzemi a praktickými ukázkami sběru a zpracovávání minerálů a zkamenělin (srpen 2010)

Odborný vedoucí V. Mencl.

9. Školení geoprůvodců v Nové Pace (26. 8. 2010)

Ve spolupráci s Geoparkem Český ráj a MKS Nová Paka. Zabezpečení R. R. Novotný a V. Mencl.

10. Setkání kronikářů okresu Jičín (1. 12. 2010)

Regionální muzeum a galerie v Jičíně od roku 2000 pořádá pravidelná setkání kronikářů. Přednáška R. R. Novotný (komunální heraldika).

11. I. setkání kronikářů a vlastivědných pracovníků Novopacka (13. 12. 2010)

Ve spolupráci s MKS Nová Paka se v tamním Malém sále uskutečnilo první setkání kronikářů a vlastivědných pracovníků Novopacka. Účastníci dostali prostor pro diskusi o jejich činnosti, v přednášce Mgr. Pavla Jakubce (SOkA Semily) se seznámili s židovskými památkami regionu. Zabezpečení R. R. Novotný, J. Čejka.

12. Večerní prohlídka výstavy betlémů, aneb svatá Lucie, noci upije (13. 12. 2010)

Ve spolupráci s Městskou knihovnou (lampionový průvod) a Základní uměleckou školou Nová Paka (koncert žáků v prostorách výstavního sálu) jsme veřejnosti nabídli mimořádnou večerní prohlídku výstavy betlémů při osvětlení svíčkami a s živým hudebním doprovodem. Zabezpečení J. Čejka, R. R. Novotný, P. Plecháčová.

Návštěvnost muzea v roce 2010

Muzeum zaznamenalo na první pohled dramatický pokles návštěvnosti, bohužel jsou výsledky poněkud zkresleny odlišným způsobem sčítání příchozích v předchozích letech. Až do roku 2009 byli návštěvníci, kteří si zakoupili vstupenku do obou objektů, počítáni dvakrát. Pro názornou představu postačí, uvedeme-li počty takových návštěvníků v roce 2010 – v Suchardově domu jich bylo 634, v Klenotnici drahých kamenů 1 639, dohromady 2 273. Při přepočtu dle minulých let by tedy návštěvnost v roce 2010 dosáhla počtu 10 241 osob, tzn. 70,50 % stavu z roku 2007, resp. hodnoty srovnatelné s rokem 2008. V tabulce č. 2 je však pro rok 2010 ponechán skutečný stav osob, které si zakoupily vstupenku. V dalších letech budou sčítání návštěvníci stejným způsobem, jako v roce 2010.

Městské muzeum Nová Paka

Tabulka č. 2: Návštěvnost muzea v letech 2007 – 2010

Rok	Počet platících návštěvníků	Procentní podíl k roku 2007
2007	14 525*	100*
2008	10 597*	72,95*
2009	12 078*	83,15*
2010	7 968	54,85

* Návštěvníci, kteří si zakoupili vstupenku do obou objektů, byli počítáni dvakrát.

Z analýzy demografických položek návštěvníckého vzorku v letech 2008 – 2010 jednoznačně vyplývá, že dramaticky klesá počet dětských příchozích ve věku 6 – 15 let. Tento rozbor ukázal, že celkový podíl dětských návštěvníků činil v daném období 28,92 % (30,45 % v roce 2008, 27,08 % 2009 a 29,68 % 2010), alarmující je však propad u Suchardova domu, kde byl v roce 2010 pouze každý sedmý platící příchozí v dětském věku (15,27 %). Jinak řečeno, zejména školní výpravy jednoznačně míří nejprve do Klenotnice a pouze zbude-li čas, resp. uzná-li pedagogický doprovod vůbec za vhodné, přijdou také do Suchardova domu shlédnout probíhající výstavu a případně i vlastivědné a historické expozice. Naopak podíl dospělých návštěvníků (z celkového počtu 37,1 % ve sledovaném období) byl v roce 2010 dominantní právě u Suchardova domu, kde každý druhý příchozí platil plné vstupné (50,37 %). Zamýšlený výzkum psychodemografického profilu publika by nám měl pomoci zvolit vhodnou návštěvníckou strategii, která by atraktivně zejména vlastivědné expozice. Jako první krok tímto směrem vnímáme vznikající model centra Nové Paky v měřítku 1 : 300, vztažený k roku 1850.

3.2 Badatelna, knihovna

Zaznamenali jsme 112 návštěv 48 evidovaných badatelů (jeden ze Švýcarska), od června do konce roku bylo navíc zpracováno 15 badatelských rešerší (mj. k heuristice, ikonografickému a paleografickému rozboru jednoho z obrazů prezentovaného na výstavě *Karel Škréta 1610 – 1674. Doba a dílo* ve Valdštejnské jízdárně, resp. v Jízdárně Pražského hradu). Čtyři badatelé využili zejména našich archivních sbírek pro svoji bakalářskou práci (Univerzita Hradec Králové, Univerzita Pardubice, Univerzita Palackého Olomouc a Technická univerzita Liberec).

Knihovna regionálních tisků (konzervační fond) a odborná knihovna byla v roce 2010 obohacena o třicet přírůstků, vesměs darů příznivců muzea. Meziknihovní výpůjční služby nevyužil žádný z badatelů.

Výběr z badatelských témat:

prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc.	<i>Dějiny Nové Paky</i>
Stanislav Havel	<i>Socha Panny Marie z roku 1867 v Horní Branné</i>
Jan Juřena	<i>Historicko-geografické aspekty německé okupace Jilemnicka a Novopacka 1938 (BP)</i>
Petra Kalenská	<i>Urbanismus a architektura v Nové Pace 1840 – 1945</i>
Mgr. Ivan Matějček	<i>Podklady pro databázi geocílů v Geoparku Český ráj</i>
Jana Mejsnarová	<i>Paranormální jevy na Novopacku (BP)</i>
Jiří Novák	<i>Akciový pivovar Nová Paka v kontextu dějin regionu</i>
Vladimír Novák	<i>Kronika města</i>

Městské muzeum Nová Paka

RNDr. Tomáš Řídkošil
Martina Sudková
Ivan Václavík

Podklady pro databázi geocílů v Geoparku Český ráj
Architektura Suchardova domu (BP)
Socha Panny Marie z roku 1867 v Horní Branné

3.3 Expozice

Dílčích úprav se dočkala Expozice geologického vývoje v Klenotnici drahých kamenů, zejména její části mezozoika a kenozoika. Kurátor přírodovědných sbírek Mgr. V. Mencl mj. vystavil nové exponáty, ve spolupráci s RNDr. M. Košťákem, Ph.D. (Ústav geologie a paleontologie PřF UK Praha) a RNDr. St. Štambergem, CSc. (Muzeum východních Čech Hradec Králové) opravil taxonomii a následně vyrobil příslušné popisky a doprovodné texty. Novými doprovodnými texty a vysvětlivkami byla doplněna také Expozice klenotnice.

3.4 Turistické informační centrum

Turistické informační centrum Novopacko (TIC), provozované v Klenotnici drahých kamenů od roku 2009, se snažilo dostát závazkům vyplývajícím ze smlouvy uzavřené mezi zřizovatelem muzea a Českou centrálou cestovního ruchu – Czech Tourism (dále jen ČCCR – CzT). V jejím rámci poskytovali provozní pracovníci muzea návštěvníkům pokud možno komplexní informace o všech službách souvisejících s cestovním ruchem v oblasti Novopacka.

Neměnnou skutečností však zůstává, že drtivá většina návštěvníků přichází v prvním plánu do muzea, nikoli do informačního centra. Na druhou stranu však většina příchozích následně služeb nabízených TIC ráda využije. Bohužel je i nadále činnost TIC limitována jednak neexistencí pouze pro ni vyčleněných zaměstnanců (provozní pracovníci, zástupce ředitele, případně sezónní pracovníci v Klenotnici), jednak nedostatečným počítačovým vybavením.

Na podzim byla rozšířena smlouva s ČCCR – CzT o dodatek obsahující softwarovou aplikaci *Systém sledování návštěvnosti a využívání služeb oficiálních turistických informačních center* (čj. 181-7.3/10), realizovanou v rámci projektu Integrovaného operačního programu *Marketingové aktivity ke zvýšení povědomí o domácím cestovním ruchu*, který je spolufinancován fondy Evropské unie a státním rozpočtem. Software byl nainstalován a spuštěn zkušební provoz.

Vzhledem k plánované přestavbě Klenotnice bude minimálně do června 2011 veřejnosti nepřístupná nejenom přírodovědná část expozic našeho muzea, ale i nově budované prostory pro TIC, které bude po dobu rekonstrukce pouze odpovídat na telefonické a písemné dotazy.

4. Vědecko-výzkumná činnost

Vědecko-výzkumné aktivity muzea se odvíjely ve dvou základních směrech, přírodovědeckém (V. Mencl) a historickém (R. R. Novotný, J. Čejka), a to i v rámci podílu na činnosti Geoparku UNESCO Český ráj.

V oblasti přírodních věd pokračoval V. Mencl ve spolupráci s PřF UK Praha, ÚSMH Praha a Museum für Naturkunde Chemnitz zejména v dalším výzkumu zkřemenělých dřev typu *Arthropitys* v rámci své disertační práce *Zkřemenělá dřeva Podkrkonoší*.

Městské muzeum Nová Paka

R. R. Novotný se zaměřil na rozsáhlé archivní rešerše k tématům pojícím se s dějinami regionu jednak v raném novověku (poutní tradice Nové Paky a dějiny komunikací, ubytování vojska, soupis epigrafických památek), jednak v době nové a moderní (samospráva 1850 – 1938, počátky muzea v Nové Pace). Společně s J. Čejkou pokračovali ve výzkumu archivních pramenů v souvislosti s chystanými monografickými publikacemi muzea.

4.1 Publikační činnost

BAŘINA, Miloslav – PLECHÁČOVÁ, Petra. *Městské muzeum v Nové Pace v letech 2008 a 2009*. In *Z Českého ráje a Podkrkonoší*. Svazek 23. Semily 2010, s. 294-297.

Další zaznamenaní hodné publikační aktivity budou nakonec realizovány až v roce 2011 (V. Mencl, R. R. Novotný, J. Čejka). Na druhou stranu pracovníci odborného oddělení v průběhu roku pravidelně přispívali do měsíčníku *Achát*, vydávaném Městem Nová Paka.

Koncem roku vrcholily přípravy založení nového periodika, které by v budoucnu mělo pod vydavatelskými křídly muzea vycházet. Bude se jednat o odborné recenzované periodikum pod názvem *Miscellanea musei Neopakensis*, zveřejňující původní vědecké práce (monografie, studie, články, edice pramenů, recenze literatury apod.) z oblasti humanitních a společenských (především historických) a přírodních věd, zejména těch, které se předmětem výzkumu týkají oblasti Novopacka, resp. území Geoparku Českého ráje. První svazek by měl vyjít již koncem roku 2011. Předběžně byla navržena redakce periodika a jeho redakční rada v následujícím složení:

Předseda redakční rady	Mgr. Hana Macháčková (RMaG Jičín)
Redakce	
vedoucí redaktor	Mgr. Robert R. Novotný
tajemník redakce	Mgr. Václav Mencl
grafická úprava	Jaroslav Barták (Chuchelna) Jiří Čejka
jazyková spolupráce	Mgr. Soňa Jarolímková Římková (Chuchelna)

Členové redakční rady

prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc. (ÚČD FF UK Praha)
Mgr. Jan Boháček (MÚ a Archiv AV ČR)
Mgr. Pavel Jakubec (SOkA Semily)
RNDr. Vladislav Rapprich, Ph.D. (ČGS Praha)
RNDr. Tomáš Řídkošil (MČR Turnov)
RNDr. Jakub Sakala, Ph.D. (ÚGP PřF UK Praha)

5. Personální záležitosti

Průměrný evidenční počet (přepočtený stav) zaměstnanců byl v roce 2010 na hodnotě 7,2, a to díky neobsazení postu ředitele (leden – duben, v té době byla pověřena vedením P. Plecháčová). Od 1. května 2010 nastoupil do muzea nový ředitel, Mgr. Robert R. Novotný (dříve působil mj. na pozici archiváře či historika-archiváře ve Státní okresním archivu Semily a v Muzeu Českého ráje Turnov), absolvent FF UK Praha (obory archivnictví a PVH – historie). Kromě pracovníků odborného oddělení (R. R. Novotný, V. Mencl, P. Plecháčová

a J. Čejka) se na chodu muzea podíleli také provozní zaměstnanci Monika Stránská (TIC, průvodkyně), Marie Čermáková (uklizečka), Lenka Hrdá (v sezóně průvodkyně v Klenotnici), Radek Barcal (sezónní průvodce v Klenotnici), Jaroslav Vágenknecht (v sezóně průvodce v Suchardově domě) a Jana Lorenzová (uklizečka v Suchardově domě).

6. Hospodaření muzea

Skutečnost, že česká muzea jsou objektivně charakterizována hlubokou mírou podinvestování (navzdory relativně vysoké míře fiskální soběstačnosti v rámci daných legislativních podmínek, zejména v porovnání s obdobnými institucemi v západní Evropě) a chronickým deficitem operačních i rozvojových zdrojů, je těžko zpochybnitelná. Stejně tak lze říci, že právě podinvestování českých muzeí je důsledkem marginální role, kterou muzeum jako instituce a specifické kulturní médium v soudobé české společnosti zaujímá, Novou Paku nevyjímaje.¹

Je jisté, že tradiční (rozuměj od konce 19. století zakonzervované) vnímání muzea jako deponiáře mrtvých věcí, přesto však závazku vůči více či méně slavné minulosti, nemá v prostředí překotného vývoje a hektického životního tempa společnosti na počátku třetího tisíciletí šanci na přežití. Proto muzeum nejenom jako instituce, ale i coby prostředník komunikace s veřejností prochází také v českých zemích již více než dvacet let proměnou své identity. Vedle své *klasické* funkce se stává mj. zhmotněním občanské pýchy a aspirací měst (národů) nebo svého zakladatele (zřizovatele, patrona), současně však také instrumentem rozvoje cestovního ruchu, resp. i jedním z významných činitelů ekonomické revitalizace míst či regionů svého působení, o úloze vzdělávací ani nemluvě.

Při vědomí naznačeného postavení muzeí v české společnosti je zřejmé, že všechny naše aktivity musí nutně cílit jednak na zvýšení atraktivity vlastního produktu, jednak na konkrétnější péči o návštěvníky. Mohli bychom sáhodlouze diskutovat, zda je klesající zájem veřejnosti zapříčiněn víceméně neschopností muzeí přizpůsobit se době a měnící se poptávce ze strany konzumentů jimi nabízených služeb, odrazem všeobecně nekulturní veřejnosti, nebo jestli se spíše jedná o důsledek nepochopení a nezájmu politické reprezentace. Summa summarum lze bezpochyby říci, že všechny uvedené důvody jsou relevantní. Výše zmiňovaný L. Kesner mj. uvedl, že svou roli na marginálním vnímání muzeí jako kulturního fenoménu sehrává *zarážející neschopnost politických a ekonomických elit České republiky vnímat sféru kultury jako jeden ze zdrojů sociálního a ekonomického rozvoje společnosti a z toho vyplývající pokračující znehodnocování kulturního kapitálu České republiky*.² Stejně neúprosná jsou i statistická data, z nichž je evidentní, že několikanásobně nižší návštěvnost českých, moravských a slezských muzeí v přepočtu na počet obyvatel ve srovnání s řadou jiných zemí bezesporu souvisí s klesající vzdělaností a kulturní úrovní české společnosti. Stačí porovnat počty návštěvníků při slavnostním otevření jakéhokoli nákupního centra s ročním součtem příchozích do muzea v daném místě. Nezřídka muzeum prohrává, v lepším případě *uhraje* remízu.

Schválený rozpočet muzea na rok 2010 byl ve výši 96,98 % stavu z roku 2009. Největší část rozpočtu přirozeně spolykaly mzdové záležitosti zaměstnanců, přičemž přepočet na celý úvazek činil 7,6. Od září 2009 do dubna 2010 navíc nebyla obsazena pozice ředitele muzea. Kromě šesti zaměstnanců v trvalém pracovním poměru (čtyři v rámci odborného oddělení,

¹ Naposledy se tímto ožehavým a dosud neřešeným tématem v jedné ze svých studií zabýval KESNER, Ladislav. *Marginální role muzea v české společnosti: neměnná a (ne)změnitelná?* In Sborník z konference Muzeum a změna. Praha 2003, s. 107-114.

² Ibidem.

Městské muzeum Nová Paka

dva v provozu, z toho jedna uklízečka) je nutné pro zabezpečení chodu během sezóny přijímat další tři síly na výpomoc (dva v Klenotnici, jedna v Suchardově domě), přičemž průměrný hrubý plat v prosinci 2010 činil 14 841 Kč.

Další významnou položku rozpočtu představují náklady spojené s provozem celkem čtyř budov (Suchardova čp. 68 a 283, F. F. Procházky čp. 70 a Štikov čp. 58; muzeum je pouze jejich správcem, jedná se tedy o finance vynakládané na správu majetku zřizovatele, nikoli o prostředky na poskytování standardizovaných veřejných služeb), které dosahovaly výše 23,28 %. Započítány jsou pouze platby za elektrickou energii, plyn, vodu a opravy, resp. údržbu; zohledněny naopak nejsou např. částky za elektronický zabezpečovací systém. Položky důležité z hlediska vlastní odborné činnosti muzea byly a jsou v zanedbatelné výši (např. nákup sbírkových předmětů 0,49 %; akvizice knihovního fondu, resp. náklady na periodický tisk 0,52 %), přitom naše fiskální soběstačnost nebyla rozhodně špatná – 11,31 %.

Tabulka č. 3: Náklady muzea v roce 2010

položka	náklady 2010 (Kč)	procentní podíl 2010
výše schváleného rozpočtu	2 570 000	100
platy zaměstnanců	1 417 781	55,16
náhrada platu při nemoci	2 707	0,10
pojištění – sociální zabezpečení	350 032	13,61
pojištění – zdravotní	127 812	4,97
ostatní povinné pojištění	2 707	0,10
knihy, učební pomůcky, tisk	13 560	0,52
drobný hmotný majetek	-	-
nákup materiálu	81 704	3,17
voda	36 689	1,42
plyn	261 210	10,16
elektrická energie	306 099	11,91
služby pošt	5 326	0,20
služby telekomunikací	53 882	2,09
služby peněžních ústavů	8 651	0,33
nákup ostatních služeb	130 391	5,07
opravy a údržba	8 637	0,33
cestovné	3 449	0,13
nákup sbírkových předmětů	12 788	0,49
FKSP	28 358	1,10
náklady celkem	2 851 783	110,96
hospodářský výsledek (fiskální soběstačnost v %)	8 973	11,31